

“En bra livsmiljö för människan
och allt annat levande, nu och för
kommande generationer.”

Välkommen !

25 maj 2023

Hur kan vi
samverka för att
få till
resurssmarta och
cirkulära
lösningar av
kommunplasten?

Dagens agenda - 25 maj 2023

9.00 Välkommen

- Vad kom vi fram till 2022? Vad är på gång?
- Om RU [RPRP](#) & RU [Åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall](#)
Frida Änghede
- Hur minskar vi plast till energiåtervinning? – incitament och initiativ
Hanna Ljungqvist från Profu
- Plaståtervinning hos RISE – sortering och tvätt, Johan Landberg, RISE
- Johan Stenberg från Vinnova berättar om en kommande utlysning
- Samverkan för ett hållbart Norrköping, Cecilia Hansson, Hyresbostäder

10:00 Paus 1

10:10 Gruppdiskussioner

11:00 Paus 2

11:10 Återsamling och dialog

11:40 Mimmi Beckman från Örebro kommun berättar om hållbara lekytor

11:50 Utcheckning

12:00 Tack för i dag!

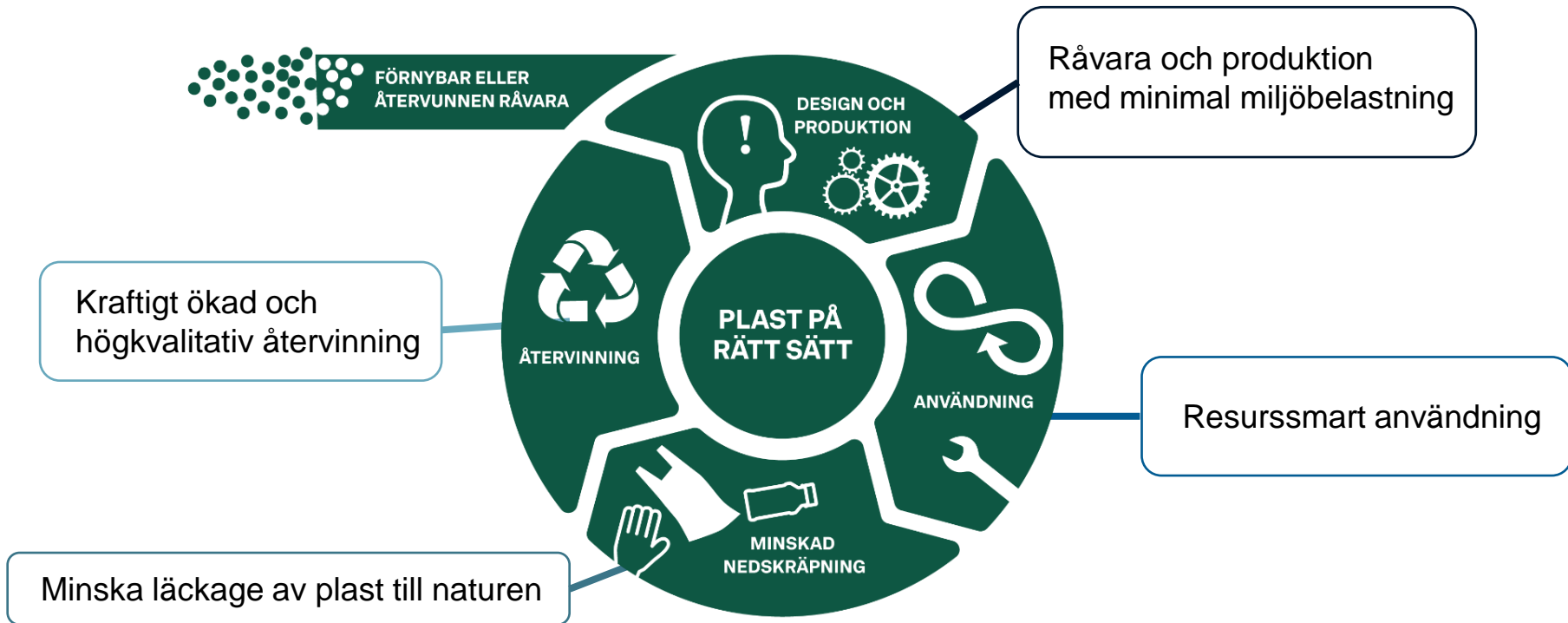
Naturvårdsverkets Nationella plansamordning

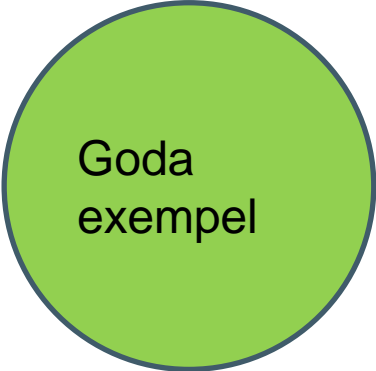
1. **Samla och bygga** upp objektiv och faktabaserad **kunskap** om **makro- och mikroplast**
2. **Sprida kunskapen** genom lämpliga kanaler och genom insatser riktade till relevanta aktörer t.ex. myndigheter, kommuner och producenter
3. **Samordna och driva** frågor i syfte att öka den hållbar plastanvändningen

Nu med i vår instruktion.

Plast som används på rätt plats i klimat och resurseffektiva, giftfria och cirkulära flöden med försumbart läckage

Goda
exempel

- [Stockholms stads handlingsplan](#)
- [ÅVC i Kil](#) som med ökad sortering, kommunikationskampanj minskat andel till brännbart med 80 %
- Norrköping ställer krav i upphandling och mäter klimatpåverkan. Nyhetsbrev med goda exempel. Nodra AB
- Minimeringsmästarna – kampanj för att hushålla med resurserna.
- Frigolitinsamling på ÅVC (Halmstad, Uppsala)
- Byggåterbruk: Karlstad, Borlänge, Göteborg
- [Södra Smålands avfall och miljö](#)
- [Karlstads kommun](#)
- [Gästrike återvinnare samverkar i Gävleborg](#)
- Informationskampanjer i utvalda hushåll i Stockholm, en minskning på ca 40% av restavfall.
- Bra cirkulärt initiativ där mat till äldreboenden serverades i enhetliga kärl som kunde återvinnas enkelt.
- Hållbar sömnad - produktutvecklade haklappar, förkläden inom vården och förskolor. (Vårgårda kommun).
- Avfall Sveriges informationsarbete.
- Återbruk av skolmöbler som en kommun har initierat
- Uppsala klimatprotokoll - nätverk
- Riskavfallsbehållare i biokomposit
- [Vägledning för hållbar äldreomsorg](#)

Hur har det gått
med satsningarna
sedan sist?

- Har ni tagit fram handlingsplaner med styrning och stöd från ledning?
- Innovationsupphandling?
- Infrastruktursatsning ?
- Har ni infört plastinsamling på ÅVC ?
- Har ni fått till lokal återvinning?
- Omställning i den egna verksamheten?

- Innovationsupphandling för att växla över till återvunnen plast, för nya lösningar
- Ställ krav på återvinning av utsorterad byggplast
- Ökad sortering – automatisering, krav
- Vill hitta fler "loopar" – lär av förklädespilot inom vården för att testa nya lösningar/produkter
- Kommunicera vikten av att välja återvunnen råvara
- Klimatetikett?
- Behov av nya logistiklösningar – samtransporter?
- Samverka för att få upp volymerna
- Hjälp med att hitta aktörer – avfallsentreprenörer, återvinnare, kommuner att samarbeta med

Hur kan arbetet
växlas upp och
vilka förutsättningar
finns?

Upphandling som
bidrar till omställning
till cirkulär ekonomi
och ett fossilfritt
samhälle.

Handlingsplan 2022-25

Öka takten genom

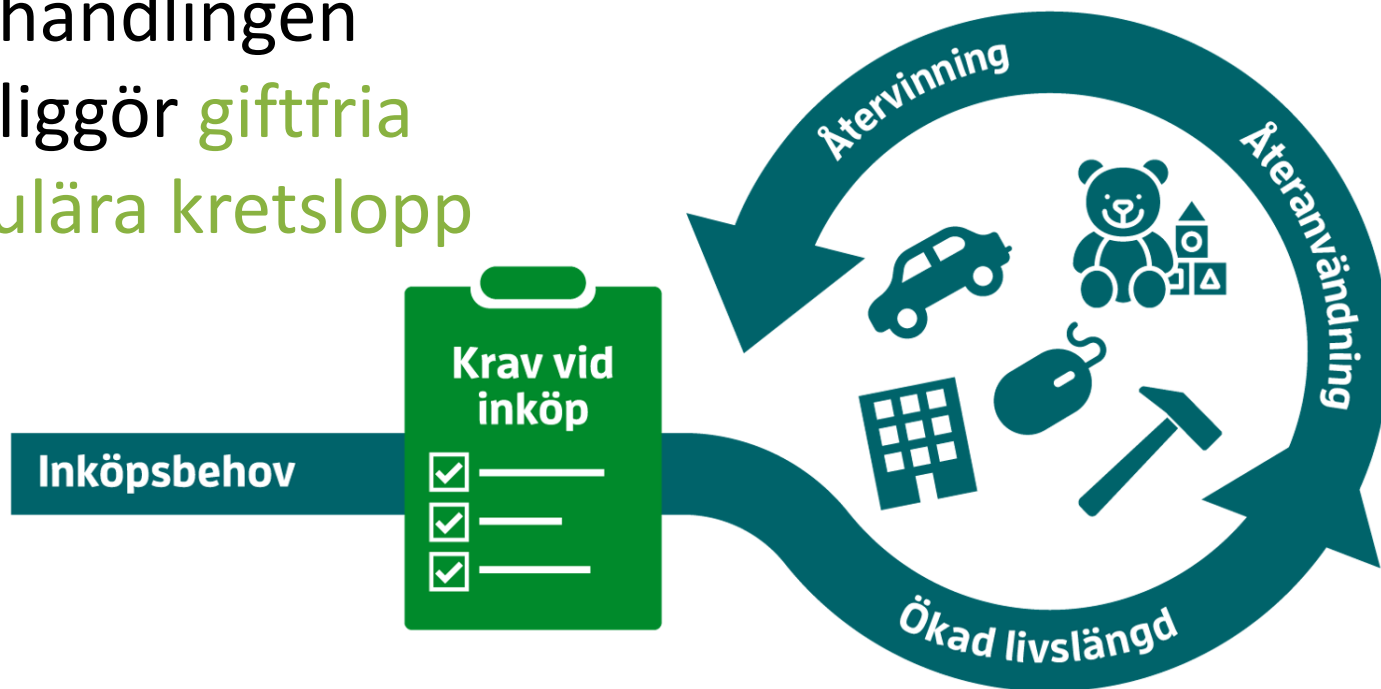
- Ökad kunskap
- Ökad förmåga
- Ökad andel cirkulära affärslösningar/affärsmodeller

Viktiga insikter

- ▶ För att kunna åstadkomma den förändringen som krävs och öka takten så behöver vi jobba med innovation, dialog, nya arbetssätt, beteendeförändring, nya inköpsmönster, samverkan, kommunikation, styrning, mod, tänka cirkulärt, ökad kunskap och nationell samordning.

Hållbarhetskrav i
upphandlingen
möjliggör giftfria
cirkulära kretslopp

Samla köpkraften i beställarnätverk. Öka efterfrågan på marknaden.

Startups för ökad cirkularitet i plastens värdekedja

- Projekt inom Omställningslyftet, finansierat av bl.a. ERUF och tillväxtverket, lett av RISE
- Nio startups deltog i workshop
- Går att läsa mer om projektet och företagen på <https://www.sisp.se/start/cirkul%C3%A4r-matchmaking-f%C3%B6r-en-h%C3%A5llbar-plastindustri>
- Kontakta linda.hagman@ignitesweden.org om intresse finns för möte med de deltagande startup-företagen

Regeringsuppdrag

Rätt plast på rätt plast (RPRP)
Åtgärder för att öka
materialåtervinningen av avfall

Frida Änghede

Rätt plast på rätt plats

Regeringsuppdrag i fyra delar

Naturvårdsverket ska arbeta för att främja omställningen av plast i en cirkulär ekonomi och för att kunna nå målet om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. För att göra detta ska Naturvårdsverket:

1. kartlägga plastflöden i Sverige och analysera och föreslå hur myndigheten på ett långsiktigt och kostnadseffektivt sätt **kontinuerligt kan följa plastflöden** i omställningen till en cirkulär ekonomi. Metoden ska också kunna användas för att på sikt följa andra prioriterade strömmar Dec 2022
2. analysera och kartlägga **vilka typer av plaster som lämpar sig för olika typer av användningar** för att uppnå cirkulära flöden och minska klimatpåverkan från plaster exempelvis att redan i designskedet fastställa när fossil plast kan ersättas med biobaserade plaster, återanvändbara material, återvunnen plast, plast med lång livslängd eller andra material, samt vilken plast som är lämpligast för olika användningsområden
3. undersöka vilka avfallsströmmar av plast som inte omfattas av utsorteringskrav idag som är lämpliga att **ställa högre utsorteringskrav** på för att öka möjligheten att använda avfallet som resurs i en cirkulär och fossilfri ekonomi Mars 2024
4. analysera och föreslå **ytterligare styrmedel** som behövs för att rätt plast används på rätt plats i en cirkulär och fossilfri ekonomi

Åtgärder för att öka materialåtervinning av avfall

- Naturvårdsverket ska utreda vilka åtgärder som krävs för att Sverige ska nå målen om förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall i EU:s avfallsdirektiv.
- Delredovisningen den 25 mars innehöll:
 - data över de avfallsflöden som ingår i rapporteringen samt hur stor del av flödena som går till materialåtervinning och förberedelse för återanvändning,
 - en uppskattning av flödenas teoretiska potential att bidra till måluppfyllelsen,
 - utvecklingsområden för statistiken och
 - ett resonemang om möjligheterna att nå målen.

Uppdraget forts.

- Slutredovisningen den 31 oktober ska innehålla nödvändiga författningsändringar för de åtgärder som krävs för att nå målen. Exempel på åtgärder som ska övervägas är:
 - sanktioner för att säkerställa att redan befintliga bestämmelser efterlevs,
 - ökad tillsyn,
 - **krav på separat insamling av relevanta avfallsfraktioner från såväl hushåll som verksamheter,**
 - kvalitetskrav eller mottagningskriterier på avfall som avses förbrännas och
 - skärpta krav avseende informationskampanjer.

Utredningsspår 3: utsortering och ökad materialåtervinning

RU RPRP:

Undersöka vilka avfallsströmmar av plast som inte omfattas av utsorteringskrav idag som är lämpliga att ställa högre utsorteringskrav på för att öka möjligheten att använda avfallet som resurs i en cirkulär och fossilfri ekonomi.

Avfallsdirektivet artikel 11:

Om inte annat följer av artikel 10.2 och 10.3 ska medlemsstaterna införa separat insamling för åtminstone papper, metall, plast och glas.

RU Åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall:

Naturvårdsverket ska utreda vilka åtgärder som krävs för att Sverige ska nå målen om förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall i EU:s avfallsdirektiv.

Brett
utsorteringskrav

Utsorteringskrav
för vissa
strömmar

Förslag

Hur ser ni på ett brett utsorteringskrav på plast?

Vilka förutsättningar behövs för att det ska fungera?

Hur växlar vi upp? Diskutera det ni tycker är angeläget!

Hur kan vi samverka för att få till resurssmarta och cirkulära lösningar av kommunplasten?

Utse någon som antecknar och någon som kan presentera det viktigaste på 2 minuter

1. Hur ser ni på ett brett utsorteringskrav på plast?
 - Vilka förutsättningar behövs för att det ska fungera?
2. Vad behövs för att omställningen ska ta fart?
3. Vad bör Naturvårdsverket och nationell plastsamordning göra för att främja resurssmart och cirkulär omställning?
4. Har du fått med dig något användbart av det du hört i dag?
5. Vad kan och vill ni samverka kring?
6. Vilken kunskap saknas?
7. Har ni fått till cirkulära affärer/affärsmodeller? Kan ni ge något exempel?

Tack för i dag!

Nya publikationer

- [Redovisning av del 1 i RU RPRP](#)
- [Var behövs plasten?](#)
- [Geotextiles and microplastics in Sweden – an assessment](#)
- [Fyra rapporter om smart take-away](#)
- [Indicators for microplastics flows](#)
- [Mikroplast från gjutet gummigranulat och granulatfria konstgräsytor](#)
- [Simulated atmospheric concentration of tyre wear in urban environment](#)
- [Environmental impact of nanoplastics from fragmented consumer plastics](#)

Översättningar:

- [Opportunities for reducing climate impact through the circular use of plastic in the construction and demolition sector](#)
- [Guide for sustainable plastics use](#)
- [Microplastics 2017](#)

Green Nudges Playbook

A practical guide to developing and implementing green nudges to reduce single-use coffee cup consumption.

wrap

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

[Green Nudging
playbook](#)

Vill du titta i efterhand ?

[Senaste lägesrapporten](#)

[Resultatdag om plastforskning 29 sept 2022](#)

[Seminarium om smart take-away 10 oktober 2022](#)

[Frukostwebbinarium om biobaserad plast 19 oktober 2022](#)

[Plastbubbel – temadag om plast 19 januari 2023](#)

[Slutkonferens för forskning av mikroplast 26 jan 2023](#)

[Hållbara lekytor i en levande stad 9 mars 2023](#)

[Producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast](#)

